

PELIKÁN

Ročník 10.

„Ja však budem úfať neprestajne
a všade budem šíriť Tvoju chválu.“ Ž 71,14

ČASOPIS RÍMSKOKATOLÍCKYCH FARNOSTÍ LUČENEC

Úvodník k Veľkej noci

Milí čitatelia, držíte v rukách veľkonočné vydanie nášho farského časopisu Pelikán, ktoré vychádza dvakrát do roka, a to práve na dva najväčšie kresťanské sviatky – na Veľkú noc a na Vianoce. Čas beží neúprosne a dalo by sa povedať, že len pred nedávnym sme slávili Vianoce, sviatky narodenia nášho Pána Ježiša. Skrz tie sviatky sme vnikli do tajomstva Vtelenia a pozastavovali sme sa nad jasičkami hľadiac na malého, bezbranného Ježiška.

Dnes, pri slávení sviatkov veľkej noci sa pozastavujeme hľadiť na veľkého Ježiša. Ježiša dospelého, vyzretého pre dokonanie Otcovho diela, pre dokončenie úlohy, ktorá mu bola zverená. Veľký Ježiš, s ktorým sme najprv kráčali na krížových cestách, načúvali mu v jeho bolestiach a úzkostiach a ktorého sme kontemplovali na Kríži, utešovali jeho milú Matku, keď jej kládli do rúk telo jej Syna a čakali v hĺbke ticha uprostred ničoho na jeho slávne Zmŕtvychvstanie. Hrob, do ktorého pochovali Spasiteľa, ostal prázdny.

Napriek tomu, že celé pôstne obdobie sme sa pozerali do tváre Umučeného, sa dnes pozeráme už do tváre Zmŕtvychvstalého. Je to nekonečná oslava Boha, pri ktorej celé Jeho stvorenie jasá nevýslovnou radosťou. Boh žije! Premohol smrť! Oslava, ktorá preniká naším srdcom a celou našou osobou a už nás nenechá nikdy takých, akí sme boli predtým. Hrob ostal prázdny, smrť bola premožená živým Bohom.

Pohľadom na „veľkého Ježiša“, zmŕtvychvstalého Krista, pochopíme, že svojou slávou chce ožiariť a preniknúť všetko a všetkých. Jedine On nás pozýva do života. Jedine Kristus môže pochovať nášho starého človeka, na ktorého pôsobia temnoty smrti a hriechu a pozdvihnúť nás k sláve svojho zmŕtvychvstania a do radosti nebeského kráľovstva už teraz.

Veľká noc je najväčším a najpodstatnejším sviatkom kresťanov, v ktorom oslavujeme vykupiteľské dielo Boha. Dielo, ktoré si pripravoval s nami už od prvotného hriechu, aby kráčal s nami po ceste nášho života, aby na nás vylieval svoju lásku a milosti.

Prajem vám, drahí čitatelia, pri príležitosti osláv Veľkej noci, aby ste boli taktiež aj vy svedkami nielen mŕtveho hrobu, ale predovšetkým svedkami zmŕtvychvstalého Ježiša Krista. Toho Krista, ktorý volá svojich učeníkov menami, pre ktorého je každý jeden človek nekonečnou dôstojnosťou. Byť svedkom znamená mať osobnú skúsenosť, kráčať spolu a napredovať do večného života. Zanechajme teda všetky strachy, neistoty alebo beznádeje a vložme svoju dôveru do Pána, ktorý nás vedie do bezpečného prístavu Cirkvi. Nech naše srdce jasá nevýslovnou radosťou – Pán vstal z mŕtvych a žije!

Peter Manko, kaplán

Janko Silan

Sekvencia na Veľkú noc

Veľkonočnému Baránkovi,
kresťania, pejte hymnus chvály nový.

Baránok ovce spasil:
nevinny Kristus krásny
už s Otcom zmieril hriešnikov na večné časy.

Hľa, smrť a život v boji
podivnom proti sebe stojí:
života Vodca mŕtvy je,
no oživený kraľuje.

Nám, Mária, odpovedz ty,
čo si uvidela vedľa cesty?

Kristovu hrobku tmavú
a zmŕtvychvstalého som zrela slávu.

Svedkov anjelov, ich jasy,
ručníček a plátna pásy.

Vstal Kristus, nádej moja, tu už nie je:
predíde vás do Galileje.

Vieme: Kristus ozaj z mŕtvych vstal zo skalnej jamy,
ty maj, víťazný Kráľ, zľutovanie s nami.

Amen. Aleluja.

Húsvéti bevezető

Kedves Olvasók! A Pelikán című plébániai újságunk húsvéti számát tartják kezükben, mely évente kétszer jelenik meg a legnagyobb keresztény ünnepeinken, azaz húsvétkor és karácsonykor. Az idő kíméletlenül szalad, s azt lehet mondani, hogy nemrég ünnepeltük a karácsonyt, Jézus Krisztus születését. Karácsonykor a megtestesülés titkai fölött elméltünk, és a kis ártatlan Jézuskát néztük, s jászolánál időztünk.

Ma, amikor a húsvétot ünnepeljük, a felnőtt Jézusra tekintünk, aki kész az Atya akaratát beteljesíteni, elvégezni azt a feladatot, ami Rá volt bízva. A nagy Jézus, akivel először a keresztutat jártuk, s együtt éreztünk vele fájdalmaiban és kínjaiban, elméltünk a Kereszten való szenvedéseiről, megvigasztaltuk az Ő kedves Édesanyját, amikor Fia testét karjaiba helyezték, s vártuk síri csendben az Ő dicsőséges feltámadását. Mert a sír, melybe eltemették, végül üres maradt.

Ennek ellenére az egész nagybőjti időben a Megkínzott arcába néztünk, s ma már a Feltámadott arcába tekintünk. Ez az Isten határtalan ünneplése, amelyben az Ő teremtése óriási örömtől ujjong. Isten él! Legyőzte a halált! Az ünneplés, mely áthatja a szívünket és lényünket, már soha nem hagy minket olyannak, amilyenek azelőtt voltunk. A sír üres maradt, az élő Isten legyőzte a halált.

Amikor felnézünk a „nagy Jézusra”, a feltámadt Krisztusra, megértjük, hogy dicsőségével mindenkit és mindent át akar hatni. Kizárólag Ő hív minket az életre. Csak Krisztus képes a bennünk levő régi embert eltemetni, akire a halál és a bűn sötétsége hatással van, s csak Ő tud minket már most felemelni dicsőséges feltámadásához, a Mennyek országa öröméhez.

A húsvét a keresztények legnagyobb és legfontosabb ünnepe, ahol az Isten megváltói művét ünnepeljük. Azt a művet, amit az első bűn elkövetése óta tervezett, hogy velünk együtt lépkedjen az élet útján, hogy eláraszthasson kegyelmeivel és szeretetével.

Kedves Olvasók! Azt kívánom, hogy a húsvét ünneplésekor ne csak a holt sír tanúi legyünk, hanem elsősorban a feltámadott Jézus Krisztus tanúi. Azon Krisztusé, aki tanítványait néven szólítja, aki számára az ember, mint végtelen méltóság jelenik meg. Tanúnak lenni annyit jelent, mint tapasztalatot szerezni, s együtt lépkedni és bejutni az örök életbe. Engedjük el az összes félelmünket, a bizonytalanságunkat és a reménytelenségünket és bízunk a mi Urunkban, aki az Egyház biztonságos kikötőjébe vezet. A szívünk kimondhatatlan örömtől ujjongjon – A mi Urunk feltámadt a halálból és él!

Peter Manko, kaplán

Preklad / Fordította: Kovács Csikány Andrea

NOVÉ VONKAJŠIE DVERE NA KOSTOLE NAVŠTÍVENIA PANNY MÁRIE

Veriaci, ale i obyvatelia nášho mesta, si v posledných týždňoch iste všimli malú zmenu na našom kostole – nové vonkajšie dvere. Žiaľ, na Farskom úrade nemáme písanú kroniku našej farnosti, a preto nemáme presné informácie, koľko rokov malo štvoro vonkajších dverí na našom kostole Navštívenia Panny Márie v Lučenci – meste. Doterajšie dvere nevyhovovali už ani po tepelnej, ani po estetickej stránke. Hlavne dvere v sakristii boli vo veľmi nevyhovujúcom stave. A tak sa výmena dverí stala nevyhnutnosťou.

Po troch rokoch prípravy a konzultácií s Pamiatkovým úradom v Lučenci, ale i sporením financií na realizáciu diela, sme vybrali dodávateľa, ktorým sa stala na odporúčanie môjho známeho kňaza z Oravského Veselého firma VDD Orava s majiteľom Petrom Srogoňom z dediny Novot'. Koncom roka 2022 sa podarilo zrealizovať výmenu najprv hlavných a sakristiových dverí. Po Novom roku vo februári 2023 sa vymenili ešte zvyšné dvojce dverí – bočné a na chór. Dvere boli vyrobené podľa nariadenia Pamiatkového úradu ako kópia doterajších dverí, v dubovom prevedení. Takisto aj kľučky sú kópiou doterajších kľučiek. Boli pridané bezpečnostné vložky, ktoré by mali zabezpečiť väčšiu zabezpečenosť a ochranu nášho kostola.

Chceme sa poďakovať všetkým, ktorí svojimi milodarmi prispievajú na kostol či už vo zvončeku pri sv. omši alebo v mesačnej zbierke na kostol na 3. nedeľu v mesiaci alebo osobnými milodarmi. Naša farnosť okrem malého nájmu žije len z milodarov veriacich, takže obnova dverí nášho kostola je zásluha Vás všetkých, ktorí obetujete Pánu Bohu svoje milodary. Verím, že s Božou pomocou zvládneme tento rok aj ďalšiu veľkú opravu v našej farnosti – celkovú výmenu strechy na Farskom úrade.

Nech nás nové dvere pozývajú vstúpiť do nášho kostola s vedomím, že kostol je dom Boží a Ježiš prítomný v Eucharistii je brána do neba.

Slavomír Marko, farár

VELKONOČNÉ TROJDNIE v našej rodine

Ja – počas Veľkonočného Trojdnia – som vo štvrtok umývala svojím deťom nohy.

V piatok sme prežívali Kristovu smrť – položím Krista na vopred pripravené miesto – do hrobu –.

V sobotu v noci, som hovorila deťom: „Vstal z mŕtvych. Už to najťažšie má za sebou...“

Nedeľa – to je SVETLO.....

S deťmi som prežívala Veľkú noc vždy takto a vysvetľovala som im, PREČO im umývam nohy a ostatné veci. Veľmi citlivo vnímali tieto sviatky a pochopili ich podstatu.

Takto pochopili aj zmysel Vianoc. V tom čase sme do kostola chodiť nesmeli, pretože môj krstný otec bol kňaz. Pôsobil v Rio de Janeiro ako misionár.

Naša rodina bola preto prenasledovaná.

Túto Veľkú noc – teda celé Trojdnie – budem doma – „sama“ v tichu domova.

Veľká Noc – JE PRE NÁS – čo do významu – najdôležitejší sviatok Kresťana.

Čo sa udialo medzi narodením Ježiška – jeho pôsobenia a životom NA TEJTO ZEMI si už vieme zdôvodniť. (Máme Sväté Písmo a Katechizmus).

No bez Veľkej noci – by bolo všetko márne! Pre nás ľudí...

Prípravy na sviatky boli a sú vždy veľmi dôležité.

Také dôležité, ako príprava na každú svätú omšu.

Moje deti a ja sme počas ich detstva a ich dospievania – nesmeli navštíviť ani rodičov...

– Viem, že tam, kde túto Veľkú noc budú – v ďalekej cudzine – nezabudnú a budú prežívať tento veľký sviatok v duchovnom spojení aj so mnou.

Mária Mistríková – Vasileva, OFS

VIA DOLOROSA - PARADOX KRÍŽA A ODPUSTENIA

Obdobie Pôstu a Veľkej noci je obdobím kresťanských paradoxov. Na jednej strane vidíme kríž, na strane druhej nádej a nový život. Z týchto dvoch východiskových bodov vyviera aj podstata daných liturgických období. Stred veľkonočného trojdnia tvorí nádherný úkon poklony svätému krížu. Z kríža totiž plynie milosť. Krížom začíname modlitbu, či liturgický úkon. Kríž je náš „identifikačný údaj“.

Kríž je silne prítomný aj v profánnom svete, i keď vzbudzuje odpor a odmietanie. Keby sme nahliadli do múdrych kníh, dozvedeli by sme sa, že je to pravouhlý štvorramenný útvar, symbol kresťanstva. Častokrát vyjadrujeme opisom, že niečo je majúce podobu kríža, napríklad krížová chodba. Dokonca sa objavuje aj v názvoch spolkov - medzinárodnej organizácie pomoci Červený kríž. Hudobníci iste poznajú krížik ako značku pre zvýšenie tónu o poltón. Šikovné ruky gazdiniiek neraz používajú krížik ako druh výšivky. Krížom sa pre nás v prenesenom slova zmysle môže stať aj nejaká osoba, alebo situácia. A takto by sme mohli pokračovať ďalej.

Poznáme výrok sv. Pavla: „Upónížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži.“ (Flp 2,8) Táto Ježišova poníženosť a poslušnosť aktivujú silu pôsobenia kríža. My s krížom veľa ráz bojujeme, odmietame ho, máme strach. Cestu nám ukazuje Pán. Z kríža

môžeme urobiť nástroj sebaopsvätenia a záchranu. Môžeme s ním zápasiť, ale môžeme ho i prijať a s ním absorbovať aj jeho moc. Jeden katechetický obrázok pre deti dokonale vyjadruje podstatu kríža. Oslávený Ježiš po zmŕtvychvstaní so znakmi umučenia na rukách „prerába“ svoj kríž. V rukách drží tesárske nástroje a nimi robí do kríža otvory. Po chvíli si ten, kto hľadá na tento výjav uvedomí, že Pán Ježiš robí zo svojho kríža rebrík. Rebrík do neba. Rebrík, po ktorom možno vystúpiť bližšie k Bohu.

Kríž ako nástroj spásy a záchranu je možné kontemplerovať len s vierou a v modlitbe. Modlitba je prostriedkom, ktorý pomáha prijať kríž s jeho ovocím. Teda kríž možno pochopiť skrze modlitbu, ale čo ďalej? Smer ponúka Ježiš. Prijal kríž a na ňom sa modlí: „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.“ (Lk 23,34) Teda praktickou výslednicou modlitby a kríža je odpustenie. A to je živý paradox kresťanstva aj životnej krížovej cesty (via dolorosa) každého človeka. Prežime naplno počas obdobia Pôstu a Veľkej noci túto jedinečnú skutočnosť našej viery. Nech sa nám Kristov kríž

stane nástrojom odpustenia, zmierenia a nádeje na nový život.

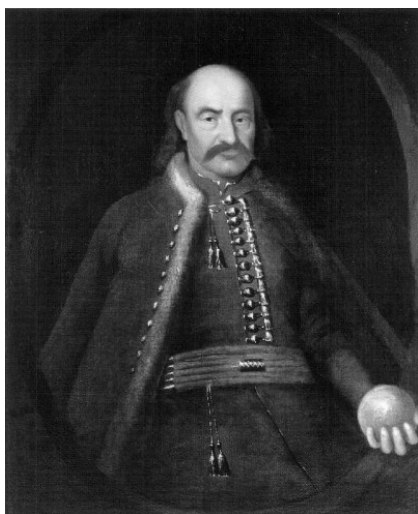
P. Dominik Pavol, CM

Významné kňazské osobnosti Novohradu:

Štefan Koháry II., SJ

Poľný maršal, župan, sudca, básnik, mecén reholí a cirkevného školstva Štefan (István) Koháry II., SJ sa narodil 11. 3. 1649 v Čabradskom Vrbovku, okres Krupina. Od r. 1664 študoval na jezuitskom kolégiu v Trnave, teológiu na univerzite vo Viedni. Pri ukončení štúdia a obhajobe doktorskej dizertácie v r. 1667 bol prítomný aj panovník Leopold I., ktorý ho obdaroval zlatou reťazou za zásluhy. V tom istom

roku sa stal veliteľom kapitanátu preddunajských vojsk vo Filakove a stredoslovenských banských miest. V r. 1687 sa stal veliteľom Budína, v r. 1705 získal hodnosť generálporučíka a v r. 1707 hodnosť poľného maršala. V r. 1711 mu panovník udelil dedičné županstvo Hontianskej stolice a v r. 1714 ho vymenoval za krajinského sudcu.

Jeho rodové sídlo Čabrad s okolím Filakova tvorilo súčasť protitureckej obrany na južnom Slovensku. Od r. 1678 aktívne odrážal útoky tureckých vojsk, až v r. 1782 po urputných bojoch spojeneckých tureckých a thökölyovských armád bol nútený vydať filakovský hrad. Po neúspešnom úteku sa dostal do zajatia. Najprv ho väznili v Regéci, kde sa ho Thököly snažil získať na svoju stranu. Keďže to odmietol, prešiel väzneniami v Mukačeve, Tokaji, Blatnom Potoku a Užhorode. Zo zajatia sa dostal až po porážke Turkov v r. 1685.

Po príchode do Viedne ho Leopold I. spolu s bratmi povýšil do grófskeho stavu. Pápež Inocent XI. ho obdaroval čestným ozdobným klobúkom. Zúčastnil sa bojov pri Stoličnom Belehrade, aj na oslobodení Budína a Eğru. Po vypuknutí stavovského povstania Františka II. Rákocziho musel pred kurucmi ujsť. Na vlastné náklady postavil husársky pluk, s ktorým od r. 1703 bojoval po boku armády generála Schlicka, od r. 1706 s generálom Stahrenbergom v Komárne a neskôr v Budíne. V r. 1709 sa vrátil na hrad Cabrad, kde žil až do smrti. Karol III. mu po Szatmárskom mieri za zásluhy udelil doživotný plat poľného maršala.

V r. 1720 predsedal komisii uhorského stavovského snemu pre náboženské otázky a od r. 1723 bol zmocnencom snemu pre otázky krajinských hraníc. Vo Filakove dal postaviť nový kostol s františkánskym kláštrom, práce boli ukončené v r. 1725. Z výnosov svojich majetkov podporoval rehole, založil alumneum v Debrecene, gymnázium v Kecskeméte a prispel na výstavbu Stephanea, šľachtického seminára v Trnave. Bol plodným autorom, zanechal vyše 10.000 veršov, väčšinu napísal na Mukačevskom hrade. Tematika jeho tvorby čerpá z oblasti snov, ktoré sa prelínajú s realitou väzenského života. Časť jeho diela vyšla tlačou za jeho života, časť zostala v rukopisoch.

Tento materiál som spracoval podľa literatúry: Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska, Bratislava, Lúč 2000, s. 694. V auguste 2019 odhalili pred rímskokatolíckym kostolom na Koháryho námestí vo Filakove jeho bronzovú bustu, ktorej autorkou je maďarská sochárka Györgyi Lantos.

Štefan Koháry II., SJ zomrel 29. 3. 1731 v Čabradskom Vrbovku, pochovaný je v rodinnej hrobke v Hronskom Beňadiku.

František Mihály

Zomrel emeritný pápež Benedikt XVI.

Vo svetle Krista vzkrieseného z mŕtvych 31. decembra roku Pána 2022 o 9.34 hod., keď sa rok chýlil ku koncu a všetci sme boli pripravení spievať Te Deum za mnohé dobrodenia, ktoré nám Pán udelil, milovaný emeritný pastier Cirkvi Benedikt XVI. odišiel z tohto sveta k Otcovi. Celá Cirkev spolu so Svätým Otcom Františkom v modlitbe sprevádzala jeho prechod. Do rakvy z cyprusového dreva s telesnými pozostatkami emeritného pápeža vložili aj vrecúško s pamätnými mincami z jeho pontifikátu, ako aj olovenú trubičku s krátkym životopisom Benedikta XVI., z textu ktorého vyberáme:

Joseph Aloisius Ratzinger, zvolený za pápeža 19. apríla 2005, sa narodil 16. apríla 1927 v Marktl am Inn v Pasovskej diecéze (Nemecko). Detstvo a dospievanie prežil v Traunsteine, malom mestečku pri rakúskych hraniciach, asi tridsať kilometrov od Salzburgu, kde získal kresťanské, ľudské a kultúrne vzdelanie. Čas jeho mladosti nebol ľahký. Viera a výchova v rodine ho pripravili na tvrdú skúsenosť s problémami spojenými s nacistickým režimom, keďže poznal atmosféru silného nepriateľstva voči katolíckej cirkvi v Nemecku. V tejto zložitej situácii objavil krásu a pravdu viery v Krista.

Dňa 29. júna 1951 bol vysvätený za kňaza. Pápež Pavol VI. ho 25. marca 1977 vymenoval za arcibiskupa Mníchova a Freisingu a 28. mája toho istého roku bol vysvätený za biskupa. Ako biskupské heslo si zvolil „Cooperatores Veritatis“. V piatok 8. apríla 2005 predsedal pohrebnej omši Jána Pavla II. na Námestí svätého Petra. Kardináli zhromaždení v konkláve ho 19. apríla 2005 zvolili za pápeža a prijal meno Benedikt XVI. Z Loggie požehnaní sa predstavil ako „pokorný robotník v Pánovej vinici“. V nedeľu 24. apríla 2005 slávnostne začal svoju petrovskú službu.

Benedikt XVI. postavil tému Boha a viery do centra svojho pontifikátu, pričom neustále hľadal tvár Pána Ježiša Krista a pomáhal všetkým, aby ho spoznali, najmä prostredníctvom vydania trojzväzkového diela Ježiš Nazaretský. Bol obdarený rozsiahlymi a hlbokými biblickými a teologickými vedomosťami a mal mimoriadnu schopnosť vypracovať poučné syntézy o hlavných doktrinálnych a duchovných témach, ako aj o zásadných otázkach života Cirkvi a súčasnej kultúry.

Ráno 11. februára 2013 počas konzistória pápež vyhlásil, že sa vzdáva úradu pápeža: (...) „Po opakovanom spytovaní vlastného svedomia som pred Bohom dospel k istote, že moje sily vzhľadom na pokročilý vek už nestačia na riadne vykonávanie Petrovho úradu“ (...). Všetkým sa poďakoval za úctu a pochopenie, s ktorými prijali jeho rozhodnutie a ubezpečil, že bude naďalej sprevádzať cestu Cirkvi modlitbou a rozjímaním, s tou oddanosťou Pánovi a jeho Neveste, ktorú sa doteraz snažil žiť každý deň a ktorú by chcel žiť vždy.

Benedikt XVI. bol 265. pápežom. Jeho pamiatka zostáva v srdci Cirkvi a celého ľudstva.

Milan Grossmann, CM

Jozef Haľko: „Povolanie kňaza mi vymodlili moja mama a určite ešte niekto ...“

Rímskokatolícky kňaz Mgr. Jozef Haľko sa narodil 7. 7. 1966 v Prešove. V r. 1972-81 navštevoval ZDS v obci Hrabkov, okres Prešov. V r. 1981-84 absolvoval SOU elektrotechnické v Prešove, maturoval v r. 1990 na Strednej večernej škole dopravnej v Prešove. V r. 1990-95 študoval na Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte – Teologickom inštitúte v Spišskom Podhradí – Spišskej Kapitule. Za kňaza bol vysvätený biskupom Mons. Eduardom Kojnokom 17. 6. 1995 v Rožňave.

V r. 1984-85 a 1987-90 pracoval ako frézar vo firme ZPA v Prešove. V r. 1985-87 vykoval dvojročnú základnú vojenskú službu v Jaroměři, okres Náchod (ČR). Od 1. 7. 1995 pôsobí ako kňaz v Rímskokatolíckej cirkvi – Biskupský úrad Rožňava. V r. 1995-96 bol kaplánom v Lučenci, v r. 1996-98 farárom v Jaklovciach (okres Gelnica). V r. 1998-2008 pôsobil ako správca vo farnosti Licince (okres Revúca), excurrento Šivetice, v r. 2008-10 ako farár v Plešivci. Od r. 2010 je až doteraz farárom v Poltári, od r. 2021 dekanom Horného Novohradu. Od r. 2019 je členom Rady KBS pre rodiny za rožňavskú diecézu.

Veladôstojný pán dekan, aká bola vaša cesta ku kňazstvu?

Vyrastal som v úplne jednoduchej robotníckej a katolíckej rodine, s bežnými radosťami aj problémami. Otec bol istý čas kostolník a starý otec zvonár – vtedy sa zvonilo ručne. Pravidelne sme chodili do kostola na sv. omše aj iné pobožnosti a pokiaľ sme boli menší, každý večer sme sa spoločne doma modlili. V treťom ročníku na ZDS na hodine náboženstva sme na otázku kňaza, kto by chcel byť kňazom, všetci chlapi odpovedali áno, o chvíľu sme chceli byť všetci aj hasičmi či futbalistami a pod. Nikdy viac som už na kňazstvo nepomyslel. Pán si ma volal tak postupne, celkom nenápadne. Určite mi povolanie niekto vymodlil – hlavne moja mama a staré mamy a určite ešte niekto. Spomínam si z detstva na už zomrelého kňaza Ondreja Martona, ktorý ma pokrstil, a aj keď už v našej farnosti pôsobil iný dobrý kňaz Míchál Butkovský, otec Marton žil naďalej v našej farnosti, bol na vozíku, mal cukrovku, odrezali mu nohu, neskôr aj druhú nohu a pred smrťou aj obidve ruky, takže bol to skutočný trpiteľ. Starala sa o neho istá pani z farnosti. Pamätám si, že spolu s mamou sme ho viackrát navštívili. Vtedy som mal asi 4-5 rokov. Prečo som k nemu chodil na návštevu s mamou iba ja, tak to neviem, ale žiadne iné deti tam nechodili. Dnes už viem, že svojím utrpením vykonal pre farnosť viac, než svojou činnosťou, pokiaľ bol ešte zdravý. Nepochybujem, že prosil Pána aj za nové kňazské povolanie z jeho bývalej farnosti. Druhý taký moment si pamätám z vojenčiny. Pri odbere stravy v jedálni ma oslovil službukonajúci poddôstojník v kuchyni, aby som po obede prišiel za ním. Všimol si totiž na mojej ruke prstencový ruženec. Pýtal sa či som veriaci. Volal sa Jíří, pochádzal z Liberca a pred vojenčinou sa hlásil do kňazského seminára v Litoměřiciach, ale nevzali ho. Na vojenčine ho preto viackrát veľmi ponížovali, verejne hanobili pri nástupoch pred celým útvárom, pred všetkými na nádvorí vysypali všetky veci z jeho nočného stolíka, ktorý mal každý vojak pri posteli. Vtedy bola totalita a tak bol považovaný za Vatikánskeho špióna a nepriateľa „našej ľudovodemokratickej armády.“ Nikdy viac som sa už s ním nestretol, lebo bol z vedľajšieho útvaru a následne ho niekam prevelili. Náš rozhovor mám ale stále ako živý pred očami. Aj jemu ďakujem a verím, že sa raz stretne, či už tu na zemi alebo vo večnosti.

Mohli by ste nám priblížiť vaše teologické štúdiá?

Po páde totality som nastúpil do znovuotvoreného a opraveného kňazského seminára Jána Vojtaššáka a na Teologickú fakultu v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí.

Viem, že nie každý mladý muž môže byť kňaz, ale doprial by som každému prežiť takých päť nádherných rokov života. Začiatky boli náročné, lebo pred tým som pracoval vo fabrike, ale postupne som sa do toho dostal. Mal som rád všetky predmety. Všetko to ubehlo veľmi rýchlo. Do obeda sme mali prednášky, poobede brigády aj nejaký šport, potom samoštúdium, duchovné aktivity, spieval som v Schóle kantórum. Veľmi som sa tešil do seminára vždy po skončení prázdnin. Počas seminárnych rokov som mal možnosť navštíviť Svätú Zem, so schólou sme boli spievať v Mariazelli v Rakúsku a v Königsteine v Nemecku.

Vaším prvým kaplánskym miestom sa stal Lučenec ...

Bol to pre mňa začiatok úžasného dobrodružstva Všemohúceho Boha s hriechom človekom, ako to niekedy povedal Romano Guardini. V Lučenci bol vtedy farárom vdp. Gabriel Rákai, s ktorým sa nám podarilo vytvoriť, myslím si teda, výborný tandem a veľmi som mu vďačný za jeho úzasný bratský vzťah a nádherný príklad skromného, dobrého a obetavého kňaza. V tom čase v Lučenci fungoval veľmi dobrý mládežnícky spevokol, spoznal som aktívne a dobre fungujúce veriace rodiny, vyučoval som náboženstvo. Potom bolo veľa pohrebov, zaopatrovanie chorých v nemocnici, v starobinci, po domoch na prvý piatok, krsty, sobáše, náuky, veľa spovedania, sväté omše a široké spektrum rôznych ďalších aktivít. Dnes žasnem, čo všetko sa dá stihnúť za jeden rok. Všetci tí, ktorí sa za mňa modlili a ktorých som za ten rok v Lučenci spoznal, sú v mojich modlitbách. Tiež ďakujem im za modlitby.

Od r. 2010 pôsobíte ako farár vo Farnosti sv. Cyrila a Metoda v Poltári ...

Mojím poslaním je skúmať, aké úmysly má s touto farnosťou Pán a podľa toho reagovať. K tomu je potrebné svetlo Ducha Svätého, ktoré dostávame skrze modlitbu, sviatosti, adoráciu a pod. Farnosť Poltár, čo sa týka rožňavskej diecézy, patrí medzi tie väčšie aj pomerne živšie farnosti. Pán Ježiš tu bol skôr než ja, daroval mi dobrých ľudí, spoločenstvá, spevokol a všeličo iné, ale to by bolo na dlho. Roboty je tu dosť, ale s Božou pomocou a dobrými ľuďmi sa to dá zvládnuť. Čo sa týka farských púťí, tak sme navštívili spoločne Mariánsku horu v Levoči, sanktuárium Božieho milosrdenstva v Smižanoch, viackrát Krakov, ďalej Šaštín, Rajeckú Lesnú, Banskú Štiavnicu, Raticov vrch, Szent Kút, boli sme na blahorečení Titusa Zemana v Bratislave, na pochode za život v Bratislave a v Košiciach, na blahorečení Anky Kolesárovej v Košiciach, niekoľkokrát na modlitbovom dni k Panne Márii, matke všetkých národov v Nitre, stretnutie mládeže v Poprade, Prešove, Trenčíne, zúčastnili sme sa svetových dní mládeže v Krakove a ďalšie. Od roku 2021 som aj dekanom dekanátu Horný Novohrad. Dekanát tvorí 15 farností, z toho tri sú spravované excurrento, takže v dekanáte je nás dvanásť kňazov; z toho polovica je už v dôchodkovom veku. Modlím sa a tiež prosím o modlitby za nové kňazské povolania.

Vaše životné krédo?

Moje životné krédo by som rozdelil na dve časti. Čo sa týka môjho praktického a teda pracovného a pastoračného života, tak tu sa mi páči krédo sestier svätého kríža, s ktorými som sa zvlášť spoznal v kňazskom seminári: „Požiadavka času, je vôľa Božia.“ Krédom môjho osobného duchovného, ale aj ľudského života vôbec sú slová, ktoré som si dal na primičné obrázky a ktoré vyslovil svätý Ján Krstiteľ: „On musí rásť a mňa musí ubúdať.“ (Jn 3,30).

František Mihály

Magyar hívek búcsúja Szentkúton

Szeretnénk föleleveníteni a rosznyói egyházmegye magyar híveinek búcsúját, amin a múlt év 2022. május 28-án vettünk részt Mátraverebély-Szentkúton. Mint a kalitkából kiszabadult madár, úgy örültünk, hogy végre búcsúba mehetünk a hosszú covid miatti bezártság után. Manko Péter atya vezetésével és áldásával 49-en indultunk erre a zarándoklatra.

Szentkúton fr. Orosz Lóránt, OFM házfőnök fogadott és köszöntött bennünket. Mi Péter atya vezetésével köszöntöttük a Szűzanyát imával, énekkel és virágokkal. Ezután igyekeztünk a szentgyónást elvégezni, amire mindig lehetőség nyílik. A szabadtéri oltárnál a világosság rózsafüzért imádkoztuk fél tizenegytől. Tizenegy órától itt kezdődött a szentmise is amit Rákai Gábor rosznyói vikárius atya celebrált és még tizenhárom atya koncelebrált. Orosz Lóránt atya-házfőnök nagy szeretettel köszöntötte Gábor atyát és a többi atyát magyar és szlovák ajkúakat, akik jelen voltak.

A szentbeszédet Bize Norbert plébános atyától hallottuk: Ide közösséget alkotni jöttünk. Lényeg, hogy az örökkévalóságba eljussunk. A szentmise a mennyország előcsarnoka. Tiszta szívvel Krisztus elé állva megtanuljuk bűneinket megbánni. Krisztus minden szentmisében önmagát adja nekünk. Az atyák Krisztus nevében az Ő szeretetével szolgálnak. Sajnos

kevesen veszik és hordozzák szívükben a Megváltót pedig vele a kenyérben minden szentmisén azonosulunk. Sajnos, Jézus életét visszautasítjuk, mert így könnyebb. Nem becsüljük a minden nap tartott szentmisét. Nem kell! Boldogok lehetnénk, hogy Krisztus befogad és szeret minket. Mindig közénk jön, hogy megerősödjünk. Belefáradtunk hitünk gyakorlásába, mert nem értjük a lényegét. Egyre távolodó utakon járnak ahhoz képest, hogy megkeresztelték bennünket és így a Szentlélek temploma lettünk. Hányan szégyellik hitüket. Szégyellik a gyónást pedig ezután megkönnyebbülünk, boldogok leszünk, Isten leveszi rólunk a terhet, lelkünk tud szárnyalni boldog lenni.

Európa iránytűje megzavarodott. Kell a szabadság saját érdekünk elérése. A keresztet nyakunkon, karkötőn viseljük, de elfelejtettük hordozni. A Szűzanya némán, csendben hordozta keresztjét. Ha halljuk Jézus szavát „Vegyétek és egyétek” ezt szeretettel fogadjuk, hogy az üdvösséget elérjük. A szentmise körmenettel, Te Deummal és a megható himnuszokkal végződött.

Délután két óraker kezdődött az énekes litánia amit fr. Palko Julián, OFM végzett, elimádkozta a búcsúimát a kegyhelytől és meleg szavakkal útra bocsátott minket. A hátralevő időnkben fotóztunk, beszélgettünk az ismerős atyákkal, akiket örömmel láttunk viszont. Szívünkben hálát adtunk, hogy újra eljöhettünk a Szűzanyához hálát adni, köszönetet mondani és kérni a további kegyelmeket hozzátartozóinkra és közösségeinkre.

Minden történjen az Úr Jézus akarata szerint!

Lados Ágnes, FVR

Betlehemjáték a hittanosok előadásában

2023. január 8-án, a losonci Mária látogatása Erzsébetnél belvárosi templomban a Kármán József Alapiskola hittanosai zenés-bábos-dramatizált Betlehemjátékot adtak elő, nagy sikerrel. Ilyen jellegű feldolgozás először került előadásra. Nemcsak azért volt nagyszerű, mert a kis hittanosok mind szereplni akartak, hanem azért is, mert a hetedikes lányok is bekapcsolódtak, akik énekeltek és hangszereken kísérték a szereplőket. Acél Anna Zsófia fuvolán, Vas Karin zongorán, Vas Laura és Mantics Patrícia énekükkel. A 4 evangélista, azaz a 4 történetmondó: Acél Kamilla, Farkas Bianka, Kelemen Nóra Glória és Nagy Lilla voltak. Mária szerepében Kovács Fausztina Mária, József szerepében Skladivík Noel, Gábor arkangyal Kovács Terézia Bernadett, a 3 napkeleti bölcs: Elek Ádám, Kapićák Péter és Tankina Tamás. A pásztorok szerepében: Acél Kristóf, Šulan Nella, Ádám Dávid, Farkaš Zara, Nagy Attila Péter, Ferencz Patrik, Dadu Leó, Botoš András, Kelemen Dávid Imre, Bednár Viktor, Erdélyi Tamara, Segeč Sofia és Pástor Viktória. A betlehemi csillag: Sasvári Richard volt. Az előadás végén Slavomír Marko plébános úr megköszönte minden szereplőnek az előadást, s biztatta a gyerekeket a további szolgálatra, s megáldotta a jelenlévőket. Ezúton szeretnék én is köszönetet mondani kolléganőimnek, Anderkó Andreának, Molnár Bernadettnek és Tankina Tóth Tímeának, hogy együttes erővel segítették a gyerekek felkészülését. A Betlehemjáték végén a szereplők a hívőkkel együtt elénekeltek a Magyar himnuszt. Az előadás végén az apró gyerekek megtekintették a pici Jézuskát a jászolban.

Kovács Csikány Andrea
Fotók: Acél Tamás és Puntigán József

Program slávenia Veľkonočných sviatkov

Košťol Navštívenia Panny Márie (v meste)

Návšteva chorých

pred Veľkou nocou bude v stredu 05. apríla 2023 od 08:30 hod., alebo po dohode s kňazom (Slavomír Marko, farár: 0905459332; Peter Manko, kaplán: 0917390554).
Nahlásiť ich mená a adresu môžete v sakristii do nedele 02. apríla 2023.

Vysluhovanie sviatosti zmierenia pred Veľkou nocou 2023:

Sobota 01. 04.: 15:00 – 18:00 hod.

Nedeľa 02. 04.: 15:00 – 18:00 hod.

(spovedať budú 6 kňazi, maďarskí kňazi – vdp. Peter Fábian, farár Holiša; vdp. Peter Manko, kaplán Lučenec-mesto)

Pondelok 03. 04.: 12:00 – 17:30 hod. 18:15 – 19:00 hod. (alebo pokiaľ bude potrebné)

Utorok 04. 04.: 06:30 – 07:30 hod. 16:00 – 17:00; 18:15 – 19:00 hod. (alebo pokiaľ bude potrebné)

Streda 05. 04.: 06:30 – 07:00 hod. 18:15 – 19:00 hod. (alebo pokiaľ bude potrebné)

Veľkonočné sviatky 2023:

Zelený štvrtok:

- Ráno sv. omša nebude. Omša svätien olejov „Misa chrismatic“ s o. biskupom Stanislavom Stolárikom bude v katedrále v Rožňave o 10:00 hod.
- Sv. omša na pamiatku Pánovej večere: 17:00 hod. (HU), 18:30 hod. (SK)
- Po slovenskej sv. omši celonočná adorácia s Ježišom v Getsemanskej záhrade v kostole až do piatka rána do 06:00 hod.

Veľký piatok:

- Je dňom prísneho pôstu. Máme sa zdržať mäsitého pokrmu a trikrát cez deň sa môžeme najesť, z toho iba raz do sýtosti. Zaväzuje vo veku od 18. do 60. roku života. Je dobré privykať k tomu už aj deti.
- pobožnosť Krížovej cesty o 09:30 hod. (SK)
- Obrady Veľkého piatku: 15:00 hod. (HU), 17:00 hod. (SK)
- Poklona pri Božom hrobe začne po skončení slovenských obradov a bude trvať (aj celú noc) až do soboty 16:30 hod.
- Večer bude Verejnoprávna televízia, TV Lux, TV Noe vysielat' v priamom prenose Krížovú cestu s pápežom Františkom z Rímskeho kolosea.
- V piatok začíname deviatnik k Božiemu milosrdenstvu

Biela sobota:

- Poklona pri Božom hrobe bude pokračovať až do 16:30 hod. (o 08:00 hod. sa pomodlíme Ranné chvály).
- Vigília Pánovho zmŕtvychvstania: 17:00 hod. (HU), 20:00 hod. (SK)
- V tento deň je odporúčaný pôst až do Veľkonočnej vigílie.
- po skončení vigílie požehnáme veľkonočné jedlá (Paschu)

Veľkonočná nedeľa:

- Sv. omše: 07:30 hod. (SK), 08:45 hod. (HU), 10:00 hod. (SK), 10:15 hod. (Mikušovce), 18:00 hod. (SK)
- Požehnanie Svätého Otca „Urbi et orbi“ bude na poludnie vysielat' v priamom prenose Verejnoprávna televízia, TV Lux, TV Noe, rádio Lumen.
- Od obradu vzkriesenia (Veľkonočnej vigílie) sa namiesto modlitby Anjel Pána počas celého Veľkonočného obdobia modlíme modlitbu Raduj sa nebies kráľovná...

Veľkonočný pondelok:

- Sv. omše: 07:30 hod. (SK), 08:45 hod. (HU), 10:00 hod. (SK). Večerná sv. omša nebude.

Počas Posvätného Trojdnia môžeme získať úplné odpustky a to:

Zelený štvrtok: pri verejnej adorácii Najsvätejšej sviatosti oltárnej, spevom Tantum ergo – Ctíme túto sviatosť.

Veľký piatok: pri uctievaní svätého kríža pri obradoch Veľkého piatku.

Veľkonočná vigília: pri obnove krstných sľubov počas slávenia Veľkonočnej vigílie.

Podmienkou získania odpustkov je:

- svätá spoveď (stačí jedna)
- sväté prijímanie
- modlitba na úmysel Svätého Otca
- zrieknuť sa akejkoľvek náklonnosti k hriechu (aj ľahkého).

Slavomír Marko

Košťol Krista Kráľa na Rúbanisku

Vysluhovanie sviatosti zmierenia:

- každý deň pol hodinu pred svätou omšou
- každý štvrtok počas Eucharistickej adorácie

Spovedanie chorých v domácnosti:

V týždni od 27. 3. do 31. 3. 2023 ich môžete nahlásiť v sakristii.

Liturgické slávenia:

2. 4. Kvetná nedeľa – Utrpenia Pána

09:30 slov., 11:00 maď., 18:00 slov.

6. 4. Zelený štvrtok – Pánovej večere

18:00 slov.

7. 4. Veľký piatok – Krížová cesta

10:00 slov.

7. 4. Veľký piatok – Obrady

16:00 slov.

8. 4. Biela sobota – Vigília

19.30 slov.

9. 4. Veľkonočná nedeľa

09:30 slov., 11:00 maď., 18:00 slov.

10. 4. Veľkonočný pondelok

08:00 slov.

P. František Honíšek, CM

Cirkevná základná škola sv. Jána Bosca v Lučenci

oznamuje, že **zápis žiakov do 1. ročníka** sa uskutoční v **dňoch 3. - 4. apríla 2023** v priestoroch školy.

V prípade otázok nás neváhajte kontaktovať na tel. č.: 0915-804.553, alebo e-mail: vinarcikova.czs@gmail.com

Cirkevná základná umelecká škola v Lučenci

oznamuje všetkým záujemcom o štúdium v hudobnom, výtvarnom a literárno-dramatickom odbore, že

prijímacie pohovory sa uskutočnia v dňoch 6.-8. júna 2023 v čase od 14.00 do 17.00 hod. v priestoroch školy.

Viac informácií Vám poskytneme

na tel. čísle 0917 527 468.

Tešíme sa na Vás!

OSLAVA PÁNA

Každoročne 6. januára vzdávame hold nášmu Spasiteľovi, ktorému sa poklonili aj mudrci. Boh svetlom hviezdy zjavil svojho Syna a nielen týmto mudrcom, ktorí sa mu prišli pokloniť do Betlehema, ale všetkým národom. Túto udalosť sme aj my v Lučenci 6. 1. 2023 oslávili v radosi a spevom v našom chráme – v kostole „Navštívenia Panny Márie“. Pán farár vdp. Slavomír Marko pozval z Pohorelej nám už známých priateľov folklóru.

Na oslavu narodeného Ježiša, si folkloristi pripravili bohatý a hodnotný kultúrny program sprevádzaný hovoreným slovom, spevom a hrou na harmonike i organe. Speváčka a milovníčka folklóru Veronika Bodnáríková z Banskej Bystrice už neraz prijala pozvanie do našej farnosti a jej prekrásny spev znel aj teraz na oslavu Pána. Jozef Mak z Banskej Bystrice

bol ďalším účinkujúcim, ktorý dopĺňal hovoreným slovom a spevom spevákov z Pohorelej. Peter Gandžala z Pohorelej všetkých sprevádzal na harmonike.

Krásny spev bez mikrofónov sa niesol v popoludňajších hodinách našim chrámom a prítomní, ktorí prišli na koncert, odchádzali naplnení radosťou a s dobrým pocitom z prežitého duchovného a umeleckého zážitku. Po koncerte bolo na fare v spoločenskej miestnosti malé agapé. Ani tu nechýbala muzika a dobrá nálada. Spevom a hudbou prispeli k dobrej nálade aj naši mladí folkloristi – Matúš Pauer a Milan Gabera, ml. z Lučenca.

Ďakujeme všetkým účinkujúcim, ktorí sa postarali o tento nezabudnuteľný zážitok. Ďakujeme nášmu pánovi farárovi Slavomírovi Markovi a samozrejme nesmieme zabudnúť poďakovať nášmu Nebeskému Otcovi, ktorý sa nám o tento krásny moment postaral.

Viera Bílková

3. Reprezentačný ples Cirkevnej ZŠ v Lučenci

V piatok 10. februára 2023 sa otvorili dvere tanečnej sály v Hoteli Slovan v Lučenci a začal sa 3. Reprezentačný ples Cirkevnej základnej školy sv. Jána Bosca v Lučenci. Na tomto príjemnom podujatí sa stretli zamestnanci školy, rodičia žiakov i priatelia školy. Sme radi, že sa táto milá tradícia po „covidovej“ pauze vrátila a priniesla okrem skvelej zábavy, spoločenskej elegancie aj nádherný kultúrny program, v rámci ktorého vystúpili žiaci našej školy, kolegovia a žiaci Cirkevnej ZUŠ. Našich hostí pred polnocou čakala, vďaka našim štedrým sponzorom, bohatá tombola. Aj touto cestou sa im chceme poďakovať za hodnotné dary.

Veríme, že sa všetci naši hostia dobre zabavili, ďakujeme im za spoločne strávený večer a už teraz sa tešíme na budúročnú plesovú sezónu!

Marianna Vinarčíková